

A víz érintése

Antológia

1. Weöres Sándor: Olvadás

*„Csipp csepp
Egy csepp
Öt csepp
Meg tíz
Olvad a jégcsap
Csepereg a víz.”*

2. József Attila: A Dunánál

(Részlet)

*„A rakodópart alsó kövén ültem,
néztem, hogy úszik el a dinnyehéj.
Alig hallottam, sorsomba merülten,
hogy fecseg a felszín, hallgat a mély.
Mintha szívemből folyt volna tova,
zavaros, bölcs és nagy volt a Duna.*

*Mint az izmok, ha dolgozik az ember,
reszel, kalapál, vályogot vet, ás,
úgy pattant, úgy feszült, úgy ernyedett el
minden hullám és minden mozdulás.
S mint édesanyám, ringatott, mesélt
s mosta a város minden szennyesét.*

*És elkezdett az eső cseperészni,
de mintha mindegy volna, el is állt.
És mégis, mint aki barlangból nézi
a hosszú esőt - néztem a határt:
egykedvű, örök eső módra hullt,
szintelenül, mi tarka volt, a mult.*

*A Duna csak folyt. És mint a termékeny,
másra gondoló anyának ölén
a kisgyermek, úgy játszadoztak szépen
és nevetgéltek a habok felém.
Az idő árján úgy remegtek ők,
mint sírköves, düllöngő temetők.”*

3. Petőfi Sándor: A Dunán

*„Folyam, kebled hányszor repeszi meg
Hajó futása s dúló fergeteg!*

*S a seb mi hosszú és a seb mi mély!
Minőt a szíven nem vág szenvedély.*

*Mégis, ha elmegy fergeteg s hajó:
A seb begyógyul, s minden újra jó.*

*S az emberszív ha egyszer megreped:
Nincs balzsam, mely hegessze a sebet.”*

4. Petőfi Sándor: A Tisza

(Részlet)

*„Nyári napnak alkonyúlatánál
Megállék a kanyargó Tiszánál
Ott, hol a kis Túr siet beléje,
Mint a gyermek anyja kebelére.*

*A folyó oly símán, oly szelíden
Ballagott le parttalan medrében,
Nem akarta, hogy a nap sugára
Megbotolják habjai fodrába’.*

*Síma tükrén a piros sugárok
(Mint megannyi tündér) táncot jártak,
Szinte hallott lépteik csengése,
Mint parányi sarkantyúk pengése.*

*Ahol álltam, sárga fűveny-szőnyeg
Volt terítve, s tartott a mezőnek,
Melyen a levágott sarju-rendek,
Mint a könyvben a sorok, heverték.*

*Túl a réten néma méltóságban
Magas erdő: benne már homály van,
De az alkony üszköt vet fejére,
S olyan, mintha égne s folya vére.*

*Másfelől, a Tisza tulsó partján,
Mogyoró- s rekettye-bokrok tarkán,*

*Köztök egy csak a nyílás, azon át
Látni távol kis falucska tornyát.*

*Boldog órák szép emlékeképen
Rózsafelhők usztak át az égen.
Legmesszebről rám merengve néztek
Ködön át a mármarosi bércek.*

*Semmi zaj. Az ünnepélyes csendbe
Egy madár csak néha fütytyentett be,
Nagy távolban a malom zugása
Csak olyan volt, mint szunyog dongása.”*

5. Czóbel Minka: Elmerülés

*„Csendes Holt-Tiszának jégsima vizébe,
Tisztán tükröződik a partok vidéke.
Pirosló fűzgalyak, hosszú sáslevelek,
Fehérfelhős kék ég, a csendes táj felett.*

*A sás közt egy csolnak szomorú, elhagyott,
Nem használja senki, régen léket kapott,
Itt éri tél fagya, itt a nyári meleg,
Halkan borúlnak rá hosszú sáslevelek.*

*Szinesednek már a viz tükrén a fények:
Első csillámai piros esti fénynek.
A lemenő napban virrad már a holnap -
Csendesen merül el a vizbe a csolnak.”*

6. Juhász Gyula: Olvadáskor

*„Jön a tavasz már. A magyar tavasz.
A hallgató hó olvadásba fog.
A vén magyar nap áldott hőt nyilaz.
A Tisza indul, most vigyázzatok!
A Tisza indul. Téli bánatok
Terhétől részeg s árad dél fele.
Vigyázzatok, medrében háborog
Szláv és magyar keservek serege.”*

7. Gárdonyi Géza: Éjjel a Tiszán

*„Feljött a hold a Tiszára.
Csend borult a fűre, fára,
Szeged alatt a szigetnél
áll egy ócska halász-bárka.*

*Holdvilágnál fenn a bárkán
halászlegény ül magában:
ül magában, s furulyál;
furulyál az éjszakában.*

*A Tiszára a sötétség
gyászfátyolként terül hosszan;
gyászfátyolon a csillagok
csillogdálnak gyémántosan.*

Talán épp a bárka alatt

*lenn a vízben, lenn a mélyben,
fekszik egy nagy halott király,
halott király réges-régen.*

*Koporsója arany, ezüst,
s vasból van a burkolatja.
És a hármás koporsóban
a király a dalt hallgatja.”*

8. Juhász Gyula: Tiszai csönd

*„Hálót fon az est, a nagy, barna pók,
Nem mozdulnak a tiszai hajók.*

*Egyiken távol harmonika szól,
Tücsök felel rá csöndben valahol.*

*Az égi rónán ballag már a hold:
Ezüstöseket a tiszai hajók.*

*Tüzeket raknak az égi tanyák,
Hallgatják halkán a harmonikát.*

*Magam a parton egymagam vagyok,
Tiszai hajók, néma társatok!*

*Ma nem üzennek hívó távolok,
Ma kikötöttünk itthon, álmodók!”*

9. Ady Endre: A Tisza-parton

*„Jöttem a Gangesz partjairól,
Hol álmodoztam déli verőn,
A szívem egy nagy harangvirág
S finom remegések: az erőm.*

*Gémes kút, malom alja, fokos,
Sivatag, lárma, durva kezek,
Vad csókok, bambák, álom-bakók.
A Tisza-parton mit keresek?”*

10. Juhász Gyula: A Tiszához

*„Te vagy szívemnek legrégibb szerelme,
Szép, szőke tündér, édesbús Tiszánk,
Hányszor álltam partodnál énekelve,
Míg benned ringott a magyar világ,
A csillogó ég és a szőke fűzfák,
A fűzfán varjú, felleg az egen.
Nem hiányzik-e néked egy letűnt láng,
Egy kihúnyt nap, az én tekintetem?”*

11. Babits Mihály: Tisza hídján

*„Tenger az éj most
itt állok a hídon.
Távol a város
lángjai lógnak.
A szürke sötétben
kék villanyu foltok.*

*Szerte a vizen
reszketnek a lámpák:
fekete réten
sárga virágok
holdudvaru, bojtos
foszlányu szírommal.*

*Mostan a bús táj
fényszőnyege rojtos*

*gobelin, árnyalt
tompá színekkel.
Aszfalton a messzi
kocsik zaja tompa.*

*Tompá a lelkem
s a lángpamutokkal
hímzett éjbe
betakarózik:
az Isten akarta,
hogy jőjjön e káosz."*

12. Kosztolányi Dezső: A hídon

(Részlet)

*„Húsz éves voltam és egy éjjel
tíz óra tájt, színház után
a nyári csillagokra nézve
haladtam által a Dunán,
köröttem minden oly csodás volt,
a híd, hegy tűzzáporba lángolt,
alant zokogtak a habok,
s egy téveteg hajó a vízben
hintázva ballagott.*

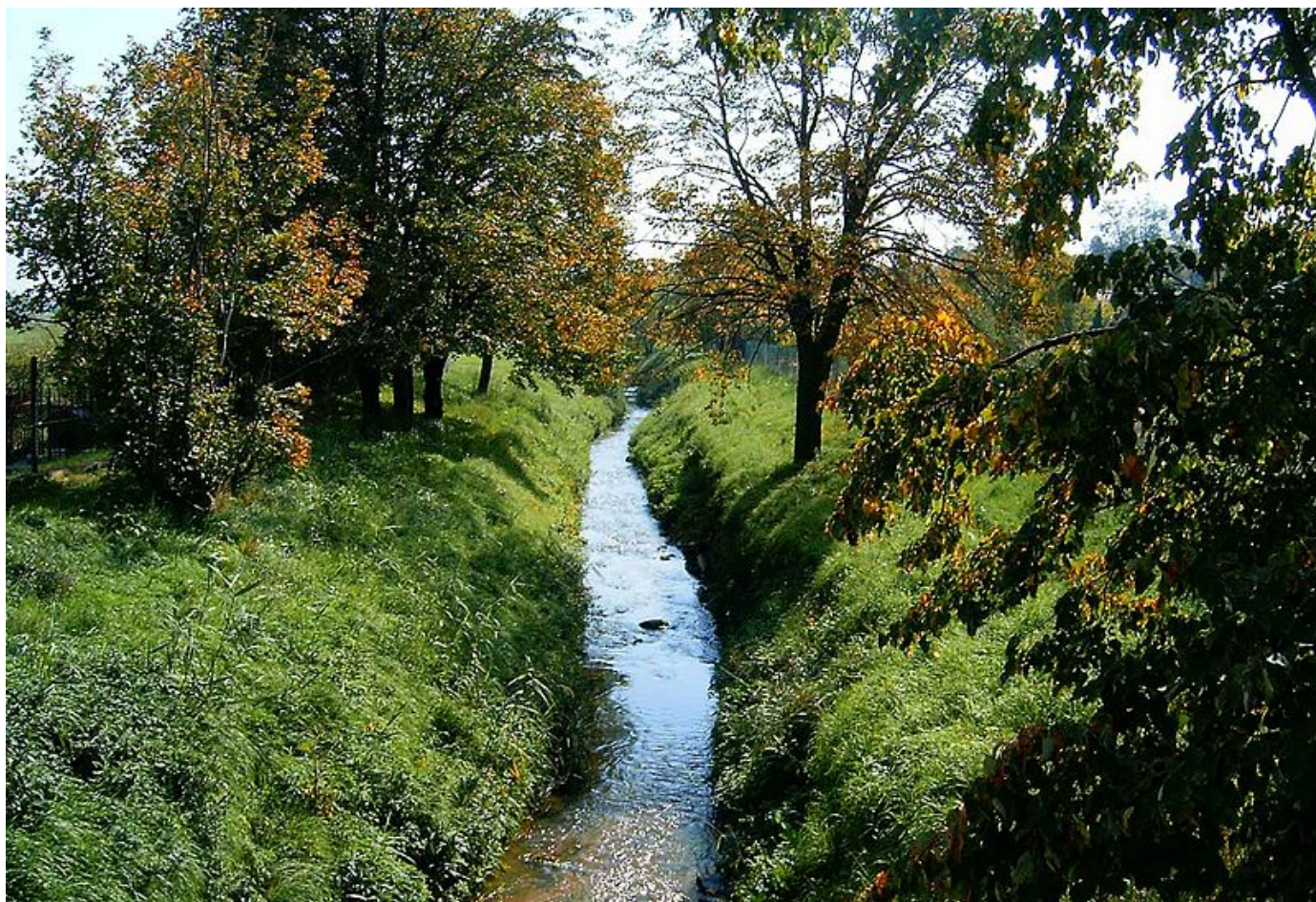
*És én megálltam álmodozva
a lüktető mélység felett,
fejem a hídkarfára nyomtam,
szájam sirástól reszketett.
Szellő bujálkodott a habbal,
beszélt a víz susogva, halkal,
titokzatos, bús volt az éj,
s a selymes és szagos víz árja
hullámos, tiszta, mély.*

*Ma is emlékezem az éjre,
üres vágyódással tele,
egy céltalan nap tompa éjén
bámultam a vizekre le.
Jöttek hajók zord lángtaréjjal,
hullám feszült fel, mint setét fal,*

*eltűnt a hab, el a hajó,
sóhaj vonaglott a setétben:
a perc oly illanó."*

13. Sáfáry László : Hazám patakjai mentén

*„Hazám patakjai mentén
éhező zsellérek és szomorú szerelmesek élnek.
Az öreg Duna felém hozza a sóhajokat.
Sok mindent ki kell még mondanom!
Mindjárt, mindjárt erőre kap szívem!
Borzas hajadba merítem arcomat."*

14. Petőfi Sándor: Lennék én folyóvíz...

*„Lennék én folyóvíz,
Hegyi folyam árja,
Ki darabos utját
Sziklák között járja...
De csak úgy, ha szeretőm
Kis halacska volna,
Habjaimban úszna föl s le
Vígan lubickolva.*

*Lennék vad erdő a
Folyó két oldalán,
Fergetegekkel a
Harcot kiállanám...
De csak úgy, ha szeretőm
Kis madárka volna,
Bennem ütne fészket és ott
Ágamon dalolna.*

*Lennék váromladék
A hegy legtetején,
Bús pusztulásomat
Venném csak könnyedén...
De csak úgy, ha szeretőm
Ott a repkény volna,
Elnyuló zöld karjaival
Homlokomra folyna.*

*Lennék kicsiny kunyhó
A rejtett völgybe' lenn,
Eső-vágta sebbel
Szalmafedelemen...
De csak úgy, ha szeretőm
Bennem a tűz volna,
Tűzhelyemen lassacskán, de
Nyájasan lobogna.*

*Lennék felhődarab,
Összetépett zászló,
A vadontáj fölött
Fáradtan megálló...
De csak úgy, ha szeretőm
Az alkonyat volna,
Búshalovány arcom körül
Pirosan ragyogna."*

15. Vörösmarty Mihály: Vízgyógy

*„A víz kétes elem, a földet elönti, de táplál;
Gát, de merészeknek pálya világokon át.
Gyötrelmes keserű, ha szemedből bú satolá ki;
Kéj, ha örömcsepként ömlik el arcaidon.
Árja megöl, de szelíd gyógyszeré lesz, ha beteg vagy,
S szűz forrásaiból vissza jön életerőd:
Természettől nyert a víz kétféle hatalmat,
Isteni áldássá tette az emberi ész.”*

Forrás: <https://www.eternus.hu>